

ÎNCHEIERE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Alina Tomuz, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Scurtu și Vera Scurtu împotriva Alinei Tomuz cu privire la încasarea prejudiciului material, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 22 septembrie 2015, Nicolae Scurtu și Vera Scurtu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Alinei (Ceban) Tomuz cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii au menționat că, sunt proprietarii apartamentului 51 din str. Conev nr.38, mun. Bălți în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.4799 din 18 decembrie 2009, care la data de 18 iunie 2015 a fost inundat prin scurgerea apei din apartamentul nr.55 situat pe aceeași adresă.

Susțin că la data de 18 iunie 2016 Asociația de Coproprietari în Condominiu 03/07 (în continuare – ACC 03/07) a întocmit actul stării tehnice a apartamentului 51 din str. Conev nr.38, mun. Bălți în urma inundației, iar conform raportului de expertiză nr.0372588 din 23 iulie 2015, întocmit de Camera de Comerț și Industrie, filiala Bălți s-a stabilit că prejudiciul material cauzat proprietarului apartamentului nr.51 din str. Conev nr. 38, mun. Bălți, din cauza inundației din apartamentul 55, constituie suma de 42652,90 de lei.

Consideră că prin acțiunile neglijente ale proprietarului apartamentului 55, din str. Conev nr.38, mun. Bălți la folosirea sistemului de apă și canalizare, a avut loc scurgerea apei în apartamentul 51 de pe aceeași adresă, prin care se atestă fapta și consecințele produse, fiindu-i cauzat un prejudiciu material.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul Alinei (Ceban) Tomuz a prejudiciului material în sumă de 42652,90 de lei, a cheltuielilor de judecată formate din cheltuielile pentru efectuarea expertizei în sumă de 720 de lei, taxa de stat în sumă de 1279,60 de lei și cheltuielile pentru asistența juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 10 februarie 2016 s-a admis acțiunea, s-a încasat de la Alina (Ceban) Tomuz, proprietara apartamentului nr.55 amplasat în str. Conev 38, mun. Bălți în beneficiul lui Nicolae Scurtu și Vera Scurtu, domiciliați în mun. Bălți, str. Conev nr. 38, ap.51 prejudiciul material în sumă de 42652,90 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 7102,48 de lei.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, prejudiciul cauzat reclamanților constituie consecințele apărute în urma inundației apartamentului nr.51 din str. Conev 38, mun. Bălți din 18 iunie 2015, vinovat de care se face proprietara apartamentului nr.55 de pe aceeași adresă.

La fel, prima instanță a conchis că reclamanții au suportat cheltuieli de judecată ce constau din taxa de stat, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 1278,60 de lei și efectuarea expertizei în mărime de 822,88 de lei.

Totodată, prima instanță a considerat că suma cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 5000 de lei, suportate de reclamanți, este proporțională și necesară nivelului de complexitate a cauzei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Alina (Ceban) Tomuz și s-a menținut hotărârea Judecătorei Bălți din 10 februarie 2016.

La data de 23 februarie 2017, Alina Tomuz a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 6977,30 de lei.

În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare nu au elucidat circumstanțele importante ale pricinii, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Consideră că, instanța de apel contrar dispozițiilor art. 372 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă a admis audierea martorilor, în pofida faptului că era necesar și posibil de a fi audiați în prima instanță, fiind încălcate dispozițiile art. 386 din aceeași lege și dreptul la un proces echitabil și contradictoriu.

Menționează că instanța de apel nu a elucidat cu precizie care a fost cauza scurgerii, în pofida faptului că martorii audiați nu au indicat cu certitudine că scurgerea apei a avut loc din apartamentul recurenteii.

Susține că nu i s-a adus la cunoștință faptul petrecerii expertizei, iar prezența mamei sale la evaluarea prejudiciului, nu presupune că avea împuternicirile corespunzătoare, invocând art. 242 alin.(1) și (2), art. 247 și art. 249 alin.(1) și (2) din Codul civil și practica națională.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că recursul a fost declarat în termen, deoarece decizia Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016 (f.d. 142-147) a fost recepționată de recurentă la data de 30 decembrie 2016, fapt confirmat prin parafa recurentei aplicată pe avizul de recepție nr. DS3118048348AR (f.d. 152), iar cererea de recurs a fost depusă la oficiul poștal la data de 23 februarie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d.166). Prin urmare, calea de atac a fost exercitată în termen.

Alegațiile recurente precum că, instanța de apel contrar dispozițiilor art. 372 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă a admis audierea martorilor, în pofida faptului că era necesar și posibil de a fi audiați în prima instanță, fiind încălcate dispozițiile art. 386 din aceeași lege și dreptul la un proces echitabil și contradictoriu, nu pot fi reținute, deoarece audierea martorilor constituie contraprobă la cele invocate de recurent în cererea de apel, reieșind din încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 (f.d.135), precum și din procesul-verbal al ședinței de judecată din 08 noiembrie 2016 (f.d.131 verso) din care se desprinde că recurentul în apel a invocat netemeinicia actului de constatare din 18 iunie 2015 (f.d.11) care a fost semnat de martori. Or, potrivit art.

372 alin.(1²) din Codul de procedură civilă, în cazul în care părțile și alți participanți la proces invocă necesitatea administrării de noi probe, aceștia trebuie să indice probele respective, mijloacele prin care ele pot fi administrate, precum și motivele care au împiedicat prezentarea lor în prima instanță.

Mai mult, instanța de apel, în scopul protejării și garantării dreptului la un proces echitabil a dat posibilitate părților de a susține poziția lor și a alege modalitățile și mijloacele procedurale de apărare.

În susținerea poziției, instanța de recurs menționează că efectul devolutiv al apelului permite transmiterea cauzei și a dreptului de a o judeca, în principiu integral, sub toate aspectele de fapt și de drept, de la instanța inferioară la instanța de grad superior, iar acest principiu presupune două limite raționale: *tantum devolutum quantum appellatum*, adică instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul civil și *tantum devolutum quantum iudicatum*, unde instanța de apel, efectuează o nouă examinare în fond, dar și exercită controlul judiciar complet, în fapt și în drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanță și din acest motiv instanța de apel, nu poate fi pusă în situația de a soluționa cereri care nu au fost formulate în fața primei instanțe, adică cereri absolut noi prin care să se invoce pretenții noi.

Nu pot fi reținute cele invocate în recurs precum că instanța de apel nu a elucidat cu precizie care a fost cauza scurgerii, în pofida faptului că martorii audiați nu au indicat cu certitudine că scurgerea apei a avut loc din apartamentul recurenteii, deoarece conform actului de constatare din 18 iunie 2015 (f.d.11) semnat de președintele ACC 03/07 și doi vecini, se atestă că apartamentul nr. 51 din str. Conev nr.38 a fost inundat prin scurgere din apartamentul nr.55, iar martorii invocă faptul că scurgerea a avut loc de la etajul 6 din țeava de unde a fost demontat contorul (f.d.136, 138).

Cu referire la faptul că nu i s-a adus la cunoștință faptul petrecerii expertizei, iar prezența mamei sale la evaluarea prejudiciului, nu presupune că avea împuternicirile corespunzătoare, invocând art. 242 alin.(1) și (2), art. 247 și art. 249 alin.(1) și (2) din Codul civil și practica națională. Acestea nu pot fi reținute, deoarece desfășurarea expertizei a fost efectuată la inițiativa reclamanților în scopul obținerii unui mijloc de probă, or potrivit art. 15 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale nr.1086 din 23 iunie 2000 prevede că, expertiza judiciară se efectuează, de asemenea, la inițiativa părților sau a reprezentanților lor, precum și a Avocatului Poporului sau, după caz, a Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, pentru stabilirea circumstanțelor care, după părerea părților, pot servi drept probe pentru apărarea intereselor lor.

Totodată, faptul că mama recurenteii nu avea împuterniciri de reprezentare la evaluarea prejudiciului, nu pot fi reținute, or accesul liber a ultimei în apartamentul din care a avut loc scurgerea, denotă voința tacită a recurenteii că mama sa dispunea de împuternicirile respective, deși recurenta contestă doar faptul necomunicării petrecerii expertizei, dar nu și actul de constatare întocmit în prezența mamei sale (f.d.37).

Mai mult, practica națională invocată de recurent nu poate fi pusă la baza recursului, deoarece este diferită de respectiva cauză.

În acest context, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor constituie o interpretare a normelor de drept efectuată de recurentă și o apreciere a probelor efectuată de aceasta care nu pot fi puse la baza recursului, însă acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanțele

inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar instanțele inferioare au interpretat elocvent și au aplicat corect normele de drept incident speței.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenta nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devoluează exclusiv circumstanțe de drept ale pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Alina Tomuz în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Alina Tomuz, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță